Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Y Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol a Chymunedau

National Assembly for Wales
Equality, Local Government and Communities Committee

Y Gweinidog Tai a Llywodraeth Leol
Y Dirprwy Weinidog Tai a Llywodraeth Leol
Y Dirprwy Weinidog a'r Prif Chwip

10 Medi 2019

Annwyl Weinidog / Dirprwy Weinidog

Craffu ar Gyllideb Ddrafft 2020-21

Cyn ein gwaith craffu ar y gyllideb yn ystod y misoedd nesaf, byddem yn ddiolchgar am bapur ar y dyraniadau yn eich portffolios, yn seiliedig ar egwyddorion craffu ariannol y Pwyllgor Cyllid y cytunwyd arnynt, sef:

- **Fforddiadwyedd** - edrych ar y darlun mawr o ran cyfanswm y refeniw a gwariant, ac a oes cydbwysedd priodol;
- **Blaenoriaethu** - a yw'r dyraniadau wedi'u rhannu rhwng sectorau/rhaglenni gwahanol mewn ffordd gydlynol y gellir ei chyfiawnhau;
- **Gwerth am arian** - Yn y bôn, a yw cyrff cyhoeddus yn gwario eu dyraniadau yn dda – darbodaeth, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd (h.y.) canlyniadau; a
- **Phrosesau'r gyllideb** - a ydynt yn effeithiol ac yn hygyrch ac a oes integreiddio rhwng cynllunio corfforaethol a chynllunio gwasanaethau, a rheoli perfformiad a rheoli ariannol.

Hefyd mae gan y Pwyllgor Cyllid ddiddordeb yn y materion a ganlyn:

- Sut y dylai Llywodraeth Cymru ddefnyddio pwerau trethu a benthyca, yn enwedig mewn perthynas â Chyfradd Treth Incwm Cymru
- Y dull gweithredu o ran gwariant ataliol, a sut y mae hyn yn cael ei adlewyrchu yn y broses o ddyrannu adnoddau (Gwariant ataliol = gwariant sy'n canolbwyntio ar atal problemau a lliniaru'r galw am wasanaethau yn y dyfodol, drwy ymyrryd yn gynnar), yn enwedig o ran ariannu byrddau iechyd lleol a gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol
- Cynaliadwyedd gwasanaethau cyhoeddus, arloesi a thrawsnewid gwasanaethau
- Polisïau Llywodraeth Cymru i hybu twf economaidd, lleihau tlodi ac anghydraddoldeb rhwng y rhywiau, a lliniaru diwygio lles
- Gwaith cynllunio Llywodraeth Cymru a'i pharodrwydd ar gyfer Brexit

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1NA
SeneddCymunedau@cynulliad.cymru
www.cynulliad.cymru/SeneddCymunedau
0300 200 6565

National Assembly for Wales
Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1NA
SeneddCommunities@assembly.wales
www.assembly.wales/SeneddCommunities
0300 200 6565

- Sut y mae tystiolaeth yn llywio gwaith Llywodraeth Cymru o ran pennu blaenoriaethau a dyrannu'r gyllideb
- Sut y mae Deddf Cenedlaethau'r Dyfodol yn dylanwadu ar y gwaith o lunio polisi
- Wrth gyhoeddi 'argyfwng hinsawdd', a yw'n amlwg sut y mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu ymateb i'r her honno a darparu'r adnoddau angenrheidiol.

Byddem yn gwerthfawrogi pe gallech roi rhagor o fanylion inni am y meysydd hyn fel y maent yn berthnasol i'ch portffolios.

Hoffem i chi ddarparu gwybodaeth fanwl inni am y dyraniadau cyllideb ar gyfer:

- Llywodraeth leol;
- Tai ac Adfywio;
- Cydraddoldeb; a
- Mynd i'r Afael â Thlodi (gan gynnwys Lles).

Wrth ddarparu'r wybodaeth hon, a allwch chi nodi sut y mae'r Asesiad Effaith Integredig Strategol wedi llywio penderfyniadau cyllidebol, gan gynnwys enghreifftiau o effeithiau cadarnhaol a negyddol penderfyniadau cyllidebol.

Hoffem hefyd gael enghreifftiau o sut y mae'r bwriad i roi lle blaenllaw i rywedd wrth lunio polisïau wedi effeithio'n uniongyrchol ar ddewisiadau cyllidebol, gydag enghreifftiau penodol.

Mewn gohebiaeth gan y Prif Weinidog ataf yn rhinwedd fy swydd fel Cadeirydd y Grŵp Trawsbleidiol ar Dlodi, dywedodd fod Gweinidog yr Amgylchedd, Ynni a Materion Gwledig wedi cael y dasg o arwain ar y thema drawsbynciol o dlodi mewn perthynas â'n proses blaenoriaethu cyllideb 2020-21. Hoffem gael rhagor o wybodaeth am sut y mae hyn wedi llywio penderfyniadau cyllidebol yn eich meysydd, gydag enghreifftiau penodol wedi'u hamlygu yn y sylwebaeth.

Hoffem hefyd weld sut y mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol wedi dylanwadu ar eich dyraniadau cyllideb, gyda manylion am ddyraniadau penodol.

Byddem hefyd yn gwerthfawrogi diweddariad ar y broses o weithredu'r argymhellion o'r gwaith ar y cyd a wnaethom gyda'r Pwyllgor Cyllid a'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg.

Yn olaf, a allwch gynnwys gwybodaeth am effeithiau cyllidebol deddfwriaeth Cymru yn y gyllideb ar gyfer 2020-21?

Byddem yn gwerthfawrogi cael y wybodaeth hon dair wythnos fan bellaf cyn i chi ddod gerbron y Pwyllgor.

Yn gywir

John Griffiths AC
Cadeirydd

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu'n Saesneg.
We welcome correspondence in Welsh or English